

ZEMŘELA UMĚLECKÁ TISKAŘKA VĚRA NOHELOVÁ

V neděli dne 16. března 2014 zemřela Věra Nohelová, nositelka Ceny města Hustopeče, členka výtvarné skupiny Alfons a jedna z posledních znalkyň techniky kamenotisku (litografie) v České republice.

Věra Nohelová se narodila 9. 3. 1931 v Novém Jičíně, ale ještě v dětských letech přesídlila s rodiči do Hustopečí, do renesančního domu na Dukelském náměstí č. 27, který od roku 1921 vlastnili její prarodiče Jan a Vincencie Nohelovi. Dědeček v domě provozoval hodinářství.

K umění měla Věra blízko už v dětství. Její tatínek, Evžen Nohel, byl výborným hudebníkem a fotografem. S uměním kamenotisku se Věra Nohelová dostala do kontaktu v roce 1953 v Praze, a to prostřednictvím Jaroslava Kadlece, vynikajícího malíře a grafika, který se stal jejím manželem. Své litografické počátky popsala takto: *„Jaroslav Kadlec byl zamilovaný do grafických technik, ale měl bohužel alergii na terpentýn a jiné chemikálie. Tak jsem se umění kamenotisku učila já. Byla to těžká učednická léta, protože jsem se musela naučit hlubotisk, tisk z výšky a tisk z plochy... Tiskla jsem pilně, což mi potvrdily i dobré výsledky u státní zkoušky.“*

Věra Nohelová studovala v grafické speciálce prof. Vladimíra Pukla a na Akademii výtvarného umění v Praze a po jejím absolvování začala působit jako umělecká tiskařka.

V 60. letech odešla do Brna, kde v roce 1965 založila samostatný grafický kabinet pro Český fond výtvarných umělců (ČFVU), který vedla 10 let. Poté si splnila sen o vlastní dílně. Získala litografický lis (firmy Karl Krause Leipzig) s kameny a příslušenstvím a v roce 1980 zprovoznila dílnu v Hustopečích. Zde tiskla drobné grafické práce (exlibris, novoročenky, gratulace apod.) řady českých umělců (Jaroslav Kadlec, Bohuslav Reynek, Cyril Bouda, Kamil Lhoták, Jaroslav Šerých...) a pracovala pro vydavatelství bibliofilských tisků Edice 33.

V letech 1986 a 1988 organizovala výstavy grafiky s přednáškami a demonstracemi technik grafického tisku.

Po politických změnách v roce 1989 se okruh umělců kolem Věry Nohelové rozšířil o příchodí ze Švédska, Německa, Ruska, Francie a Rakouska (Michail Karasik, Vera Atkarskaya, Ilse Gewolf, Heidi Innfeld, Ilse Schwarz...). Prostorný hustopečský dům Věry Nohelové jim skýtal nejen možnosti studia, ale i přístřešek.

V roce 1996 se Věra Nohelová zúčastnila workshopu v Muzeu práce v Hamburku (Museum der Arbeit). Své dílo prezentovala na výstavách, a to doma i v zahraničí (např. v roce 2000 v Evropském parlamentu ve Štrasburku, v roce 2007 v Galerii Bergerhaus v dolnorakouském Gumpoldskirchenu, v roce 2010 v galerii Palais Kabelwerk ve Vídni).

Velký zájem o dílo Věry Nohelové vzbudila reportáž, kterou v její dílně natočila na jaře 2013 Česká televize v rámci seriálu Toulavá kamera.

Posledním uměleckým počinem Věry Nohelové byla účast na mezinárodním výstavním projektu *„3 x Věra“*. Projekt spojil různá témata, techniky i národnosti. Věra Nohelová, zastupující Hustopeče, se zde sešla s ruskou malířkou Verou Atkarskou, absolventkou Polygrafického institutu v Moskvě, a rakouskou výtvarnicí a textařkou Verenou Prandstätter z Vídně. Projekt měl dvě části, první proběhla v červenci a srpnu 2013 v Hustopečích a druhá od konce října do poloviny prosince ve Vídni (Bezirksmuseum Wien XII.-Meidling). Zahájení výstavy dne 31. října 2013, kterou pracovníci muzea 12. vídeňského okresu ocenili jako jednu z nejúspěšnějších v uplynulých 20 letech, bylo poslední společenskou akcí, již se Věra osobně zúčastnila. I přes značné zdravotní problémy stále působila stoicky a vznešeně.

Její oblíbený autor Bohuslav Reynek, jehož cyklus Don Quichotte také prošel Věřinými rukama, napsal: *„Mrtví jsou Světlo, jež z této země už není.“*

Po Věře Aleně Marii Felicitas Nohelové nám všem, kteří jsme ji měli tu čest poznat, zůstává světlá památka.